

ROLEX
Franch Michelsen
ÚRSMÍÐAMEISTARI
LAUGAVEGI 15 • SÍMI 511 1900 • WWW.SVSS.IS

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkid...

Vistvæna prentsmiðjan!
GUDJÓNÓ
VISTVÆN PRENTSMÍÐJA
SÍMI 511 1234 • WWW.GUDJONO.IS

Miðvikudagur 10. desember 2008 – 48. tölublað – 4. árgangur

Veffang: visir.is – Sími: 512 5000 **visir**

Guðmundur Arnar Guðmundsson
Markaðsstjórar athugið!

6

Alþingi og Icesave
Upphaflega áætlunin samþykkt

Schrader snýr aftur
Gömul heilræði í fullu gildi

4 - 5

5

DUMBUNGUR YFIR FÆREYJUM
Fjárfestar hafa fengið undanþágu frá gjald-
eyrisreglum til að kaupa hlutabréf í fær-
eysku félögum sem skráð eru hér.

Fjárfest á undanþágu

Seðlabankinn hefur ákveðið að veita undanþágu frá gjald-
eyrisreglum vegna viðskipta með
hlutabréf í fær-eyrsku félögum
fjórðum sem hér eru á markaði.

Vafamál var hvort leyfi væri
fyrir fjárfestingum í félögum
eftir að Alþingi samþykkti reglur
Seðlabankans um gjald-
eyrishöft fyrir tæpum hálfum mánuði.

Skýrt var á um það kveðið í
fyrstu grein gjald-
eyrisreglnanna að fjárfesting
í verðbréfum, hlut-
deildarskírteinum verðbréfa- og
fjárfestingasjóða, peningamark-
aðsskjölum eða öðrum framsel-
anlegum fjármálagerningum með
erlendum gjald-
eyri væri óheimil. Hlutabréf fær-
eyrsku félaganna eru í dönskum
krónum. Söluand-
virði vegna viðskiptanna verður
eftir sem áður skilaskýlt, líkt og
reglurnar kveða á um.

- jab

Innlausn sjóða enn frestað

„Þar sem tímabundin stöðvun
viðskipta með alla fjármálagern-
inga útgefna af SPRON er enn í
gildi, er innlausnum hlutdeildar-
skírteina í tveimur sjóðum gamla
Glitnis áfram frestað,“ segir í til-
kynningu bankans.

Um er að ræða Sjóð 1 - skulda-
bréf og Sjóð 11 - fyrirtækjabréf.
Fram kemur að frestun innlausnar
sjóðanna sé gerð á grundvelli
laga um verðbréfasjóði og fjárf-
estingasjóði.

- óká

HELST Í ÚTLÖNDUM

Erlent bílalan | Ekki er úti-
lokað að bílaframleiðendurnir
General Motors og Chrysler fái
15 milljarða dala neyðarlán um
miðjan mánuðinn til að keyra
sig í gegnum efnahagslæðina.
Gangi það ekki eftir er hættu á að
þeir stefni allir í gjaldþrot með
öfyrirsjáanlegum afleiðingum
fyrir bandarískt efnahagslíf.

Rýr Nóbél | Nóbelsjóðurinn,
sem stendur á bak við Nóbels-
verðlaunin, hefur tapað 650 mill-
jónum norskra króna, jafnvirði
tíu milljarða íslenskra, það sem
af er ári. Útlit er fyrir að árið
verði sjóðnum jafn erfitt og fyrir
sex árum en þá gufuðu upp 21,4
prósent af eignum Alfreds gamla
Nobel.

Blásið í framkvæmdir |
Bandarískir fjárfestar eru von-
góðir um að Barack Obama, sem
tekur við forsetastólnum á nýju
ári, muni takast að reisa efnahags-
lífið við. Á borði hans liggja
drög að vegalagningu, bygginga-
starfsemi á vegum hins opinbera
og uppbygging háhraðanetteng-
inga um landið endilangt.

Brunaútsala | Allar vörur í
rúmlega 800 verslunum Wool-
worths voru seldar með fimmtú
prósentu afslætti eftir að at-
hafnamaðurinn Theo Paphities
hætti við að kaupa keðjunna.
Lokafrestur tilboða í eigur Wool-
worths rann út um miðja vikuna.
Baugur á um tíu prósent í móður-
félagi keðjunnar.

Kauphöllin líkust því sem var 1994

Úrvalsvísitalan hrundi um 40 prósent með falli Existu og Straums í gær. Úrvalsvísitalan hefur ekki verið lægri í 14 ár.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
skrifar

„Við höfum staðið af okkur jarðskjálftann og dregið líkin út úr flökunum. Nú er mikilvægast að koma hlutabréfamarkaðnum aftur á rétt ról. Það verður að gerast eins fljótt og auðið er,“ segir William Fall, forstjóri Straums-Burðaráss Fjárfestingabanka.

Hann var ánægður með það í gær þegar viðskipti hófust á ný með hlutabréf félagsins í Kauphöllinni. Viðskiptin séu hluti af bataferlinu. Og hann er bjartsýnn á framhaldið.

Félagið landaði erlendri fjármögnun upp á 133 milljónir evra á föstudag auk þess sem það hefur greitt upp 200 milljarða evra sambankalán, sem var á gjalddaga í gær.

Fjármögnunin er sú fyrsta sem íslenskt fjármála-
fyrirtæki hefur dregið í hús erlendis frá. Eins og fram kom í Fréttablaðinu á laugardag tengist hún ekki hluthöfum fjárfestingabankans. Á uppgjörs-
fundi bankans fyrir hálfum mánuði reiknaði Fall með því að viðskipti hæfust aftur með bréf bankans þegar sambankalánið væri að baki. Sú von varð að veruleika í gær. Gjaldþagi á næsta sambankaláni er um mitt næsta ár upp á rétt um 70 milljónir evra og aftur í mars á þarnaæsta ári upp á 330 milljónir evra. „Það er langur tími,“ segir Fall.

Eins og fram kemur í Markaðnum í dag voru hlutabréf Existu tekin úr saltinu ásamt Straumi í gær en þar hefur Fjármálaeftirlitið geymt þau í níu vikur, eða frá bankahruninu í byrjun október. Eftir ríkisvæðingu bankanna situr nú Spron eitt eftir í salti Fjármálaeftirlitsins.

Þegar viðskipti voru stöðvuð með bréf Straums fyrir níu vikum stóð gengi bréfa bankans í sjö krónum á hlut. Það féll niður í 2,5 krónur. Þetta jafngildir rúmlega 64 prósentu falli. Gengið jafnaði sig nokkuð yfir daginn og sveiflaðist í kringum þrjár krónurnar áður en það endaði í 2,91. Á sama tíma hrundi Existu úr 4,62 krónum í 14 aura á hlut.

Talsverðar breytingar hafa orðið á samsetningu Úrvalsvísitölunnar á þessum níu vikum. Bréf viðskiptabankanna þriggja eru horfin úr henni auk þess sem Atorka var afskráð á föstudag í síðustu viku. Þá kveður Existu sömuleiðis eftir lokun viðskiptadags á föstudag.

Þessar breytingar hafa haft veruleg áhrif á vísitöluna. Hún fór hæst í 9.016 stig 18. júlí í fyrra um svipað leyti og gengi hlutabréfa snerti hæstu hæðir. Eftir það tók hún að gefa verulega eftir. Eftir bankahrunið skall hún niður í rúm 670 stig, eða um tæp áttatíu prósent. Með falli Existu og Straums féll hún svo um rúm 40 prósent og fór til skamms tíma í gærmorgun undir 400 stig. Hún var síðast á svipuðum slóðum seint í desember árið 1994.

Íslendingar kveðja Wyndeham Press

Breski fjárfestingasjóðurinn Walstead Investments hefur keypt bresku Wyndeham-prentsmiðjuna. Þar með er afskiptum Íslendinga af prentsmiðjunni lokið.

Dagsbrún, nú 365, sem meðal annars gefur út Markaðinn, keypti prentsmiðjuna á vordögum 2006. Kaupverð nam 80,6 milljónum punda, jafnvirði tíu

milljarða króna á þávirði.

Prentsmiðjan setti tap í bækur félaga sem Dagsbrún ól af sér eftir uppskiptingu. Þau afskrifuðu eignarhlut sinn hægt og bítandi.

Breska dagblaðið Financial Times segir prentsmiðjuna hafa verið í eigu Landsbankans á endanum og var kaupanda leitað. Það

hafi verið erfitt og útlit fyrir að hún færi í þrot þegar Walstead Investments knúði dyra.

Kaupverðið nú nemur hins vegar sautján milljónum punda, jafnvirði 2,8 milljarða króna á núvirði. Í því felst yfirtaka skulda upp á 95 milljónir punda. Hlutafé í prentsmiðjunni hefur hins vegar verið afskrifað. - jab

FLOTT GLERAUGU FYRIR JÓLIN

Úrval af umgjörðum – ný sending

Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

GENGISPRÓUN

	Vika	Frá áramótum
Alfesca	2,6%	-43,7%
Atorka	75,0%	-92,9%
Bakkavör	26,4%	-93,9%
Eimskipafélagið	0,8%	-96,2%
Exista	-97,0%	-99,3%
Icelandair	1,1%	-52,3%
Kaupþing	0,0%	-100,0%
Marel	5,7%	-20,5%
SPRON	0,0%	-79,2%
Straumur	58,9%	-80,7%
Össur	8,2%	0,0%

*Miðað við lokagengi í Kauphöll í gær. Úrvslisitalan OMXI15 403.

Reglurnar hömluðu samkeppni

Evrópureglur hafa á stundum hamlað samkeppni hér á landi. Þetta er meðal þess sem kemur fram í nýrri skýrslu Samkeppniseftirlitsins.

Eitt dæmi er tilraun Iceland Express til að hefja samkeppni við Icelandair í áætunarflugi til Ameríku og reglur um afgreiðslutíma á flugvöllum, en þær gilda á Evrópska efnahagssvæðinu. „Samkeppniseftirlitið telur að beiting þessara reglna hér á landi feli í sér talsverðar aðgangshindranir fyrir nýja keppnauta,“ segir í kafla skýrslunnar um flugmarkað.

Að auki fjallar Samkeppniseftirlitið í skýrslunni um uppbyggingu markaða í kjölfar bankahrunsins. Margar tillögur eru lagðar fram og óskað eftir fleirum.

Eftirlitið bendir á að úrlausnarefni séu víða. Sveitarfélög hafi til að mynda sjaldnast mótað skýra stefnu um áhrif skipulags á samkeppni, eins og fjallað hefur verið um í Markaðnum. Þá er nefnt að stjórnvöld setji oft lög eða reglur sem gangi gegn markmiðum samkeppnislaga og skaði samkeppni.

Samkeppniseftirlitið bendir

VIÐ INNRIÐIÐ Í LEIFSSTÖÐ | Nýrri skýrslu Samkeppniseftirlitsins er fjallað um samkeppni hér á landi á viðum grundvelli. Meðal annars um samkeppni á flugmarkaði. MARKAÐURINN/PJETUR

einnig á að nýjum keppnautum á viðskiptabankamarkaði hafi

reynst erfitt að fá aðild að reiknistofu bankanna.

Enn fremur nefnir eftirlitið verðstefnu Bónuss, sem geti dregið úr samkeppni, búvörulög sem ekki geri ráð fyrir að mjólkurvinnsla geti verið annars staðar en innan hins ríkisstyrkta kerfis, mögulega sameiginlega markaðsráðandi stöðu tryggingsfélaga og sameiginlega ráðandi markaðsstöðu Lyfju og Lyfja og heilsu. Í henni felist meðal annars hætta á því að fyrirtæki utan keðjanna geti búist við grimmri samkeppni, sem þó ríki ekki keðjanna á milli. - ikh

Árni verstur í bankaheimi?

Árni Mathiesen fjármálaráðherra vermir toppsætið á lista bandaríska netmiðilsins Huffington Post yfir versta bankamann í heimi.

ÁRNI MATHIESEN

Af athugasemdum við könnunina að dæma virðast lesendur, jafnt innlendir sem erlendir, þó almennt sammála um að Árni verðskuldi ekki veru á listanum. Nær hefði verið að Davíð Oddsson seðlabankastjóri keppti þar við kollega sinn fyrrverandi, Alan Greenspan, sem situr í öðru sæti listans með rúmlega helmingi færri atkvæði en Árni. Nú eða Björgvin G. Sigurðsson, viðskiptaráðherra, sem hefur bankamálin á sinni könnu.

Reyndar var starfsfélagi Árna vestanhafs, Hank Paulson, fjármálaráðherra Bandaríkjanna, í

KÖNNUNIN*

Nafn	Atkvæðahlutfall
Árni Mathiesen (fjárm.ráðherra ÍSL)	41,3%
Alan Greenspan (bandaríski seðl.)	16,95%
Richard Fuld (forst. Lehman)	10,52%
Hank Paulson (fjárm.ráðherra BNA)	9,33%
Vikram Pandit (forst. Citigroup)	4,73%
Fred Goodwin (forst. RBS)	4,54%
James Cayne (forst. Bear Stearns)	3,96%
Alan Fishman (forst. WaMu)	3,19%
Chris Cox (forst. bandaríska fjármálaeftirlitsins)	2,24%

* Staðan fyrir hádegi í gær

fjórða sæti listans í gær.

Hvorki náðist í Árna vegna málsins í gær né í fyrradag. - jeb

Bakkabræður forðuðu þroti Existu

Viðskipti hófust með bréf Existu í gær. Félaginu var forðað frá þroti í síðustu viku þegar stórt lán var á gjalddaga.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
skrifar

Allir núverandi hluthafar Existu fá að vera með í forgangsréttarútbóði félagsins á næsta ári. Heimild til hlutfjárakningar verður lögð fyrir hluthafafund félagsins fyrir áramót.

Eins og fram kom á sérstökum hluthafafundi Existu í lok október, þar sem stjórn félagsins fékk viðtækar heimildir til björgunaraðgerða, ríkir óvissa um eigna- og skuldastöðu félagsins. Það var stærsti hluthafi Kaupþings þegar bankinn hrundi. Eignin, sem var óveðsett, gufaði upp. Þá sitja tugir milljarða króna af inneignum og afleiðusamningum fastar í þrotabúum gömlu bankanna. Viðræður standa yfir um innlausn samninga.

Forgangsréttarútbóði kemur í framhaldi af kaupum Existu á eignarhaldsfélagi Bakkabræðra, Kvakki. Kaupin fela í sér að bræðurnir leggja Existu til einn milljarð króna í auknið hlutfé, eldsneyti sem tryggði að félagið gat greitt lán á gjalddaga á fimmtudag í síðustu viku upp á einn milljarð evra. Hefði greiðsla fallið á gjalddaga er hætt við að Exista hefði farið í þrot, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Eftir viðskiptin eiga félög bræðranna tæp 88 prósent í Existu.

Óvist er með fjárhagslega burði stærstu hluthafa Existu nú. Á eftir Bakkabræðrum, sem nú sitja á 45 prósentum hlutfjár, er fjárfestingafélagið Kista næststærst. Það er í eigu Spron, Sparisjóðsins í Keflavík, Sparisjóðs Mýrasýslu, Sparisjóðs Svarfdæla, Eyraeldis, dótturfélags Sparisjóðs Vestfirðinga, og Þrælsfells, dótturfélags Sparisjóðs Húnaþings og Stranda. Þá er Spron skráð fyrir 2,4 prósentum til viðbótar. Gift, eignarhaldsfélag Samvinnuþrygginga, er meðal stærstu hluthafa. Ljóst er að félagið hefur ekki burði til þátttöku í hlutfjárakningu en skuldir þess hlaupa á milljörðum um-

BAKKABRÆÐUR RÝNA Í TÖLURNAR Lýður og Ágúst Guðmundssynir, stærstu hluthafar Existu, ætla ekki að sitja einir að félaginu þegar birtir til á fjármagnsmörkuðum. MARKAÐURINN/GVA

fram eignir.

Eftir bankahrunið í október voru viðskipti stöðuð með hlutabréf Existu í Kauphöllinni. Þá stóðu þau í 4,62 krónum á hlut. Þegar viðskipti hófust á ný í gær hrundi gengið um rúm 97 prósent, eða undir tíu aura þegar verst lét.

Nýja Kaupþing sagði í fyrradag leitað allra leiða til að hindra gjörning Bakkabræðra enda hafi bankinn unnið að því að taka Existu yfir og verja hagsmunum bankans. Í gær barst svo tilkynning þess efnis að félögin ætluðu ekki að taka á málinu í fjölmiðlum heldur leysa ágreininginn sín á milli. Hvorugur aðila tjáði sig um málið í gær.

Harla lítið er eftir af eignasafni Existu samanborið við stöðuna í september. Skömmu eftir hrundi gerðu Bakkabræður samkomulag um að kaup á hlut Existu í Bakkavör fyrir 8,4 milljarða króna. Viðræður við lánadrottna Bakkavarar og Existu í tengslum við kaupin standa enn yfir.

Þá seldi félagið hluti sína í sterkustu fjármála-fyrirtækjum Norðurlanda, í Sampo og Storebrand. Eftir standa nú í Existu 100 prósent eign í Skiptum, móðurfélagi Símans, eignaleigufyrirtækið Lýsing, váttryggingafélagið VÍS og líftryggingafyrirtækið Lífis. Þá eru ótaldir smærri hlutir, svo sem helmingshlutur í Öryggismiðstöðinni og rúmur fjórtán prósent hlutur í bresku íþróttavörversluninni JJB Sports.

Ljóst er að tak stjórnar Existu er lítið eftir hremmingar síðustu vikna, enda róinn lífróður. Líklegra er, miðað við stöðuna, að þar haldi erlendir kröfuhafar um taumana.

Lánuðu sjálfum sér

Nítján svonefndar stórar áhættuskuldbindingar voru hjá stóru bönkunum þremur, um síðustu áramót. Heildarfjárhæð þessara skuldbindinga var ríflega 930 milljarðar króna og um 95 prósent af eiginfjárgrunni bankanna.

Þetta kemur fram í fjármála-stöðugleikaskýrslu Seðlabankans sem gefin var út í vor. Þar segir enn fremur að stórum áhættuskuldbindingum hafi fjölgað um fjórar frá árinu áður, en fjárhæðin yfir 380 milljarða króna.

Aukningin skýrðist „að nokkru leyti af hækkun á fyrirgreiðslu við einstaka viðskiptamenn“ og tengda aðila sem myndi stórar áhættuskuldbindingar í fleiri en einum banka. Dæmi væru um að hinir sömu væru jafnframt meðal

stærstu hluthafa bankanna, sem var áhyggjuefni að mati Seðlabankans.

Stór áhættuskuldbinding er, samkvæmt skilgreiningu, skuldbinding fyrirtækis vegna viðskiptamanns eða fjárhagslega tengds aðila sem nemur tíu prósentum eða meira af eiginfjárgrunni fyrirtækis.

Seðlabankinn benti líka á að ríflega þrettán prósent heildarútlána samstæðna viðskiptabankanna væru með veði í hlutabréfum. Þá nam lánsfjárhæðin tæplega 970 milljörðum króna. Tæp 40 prósent bréfa til tryggingar útlánum voru skráð í Kauphöll Íslands og námu hátt í fimmtungi af markaðsverði allra skráðra bréfa um síðustu áramót. - ikh

ELSKA AÐ GERA SAMA HLUTINN AFTUR OG AFTUR, ALLAN DAGINN

Ljósritunarvélarnar frá Konica Minolta eru einfaldar, hagkvæmar í notkun og krefjast lítills viðhalds. Þær prenta fyrir þig með miklum hraða og í fyrirtaksgæðum – og ólíkt öðrum á skrifstofunni eru þær alsælur með endurtaka sig allan daginn.

Konica Minolta
REKSTRARVÖRUR
Alltaf til á lager

KONICA MINOLTA

BIZHUB C10

Litur: Já
Afköst: 20 bls./mín. í svarthvítu,
5 bls./mín. í lit
Pappírstærðir: A5-A4
Tengi: USB, Ethernet
Aðgerðir: Ljósritun, prentun,
skönnun, fax og e-mail

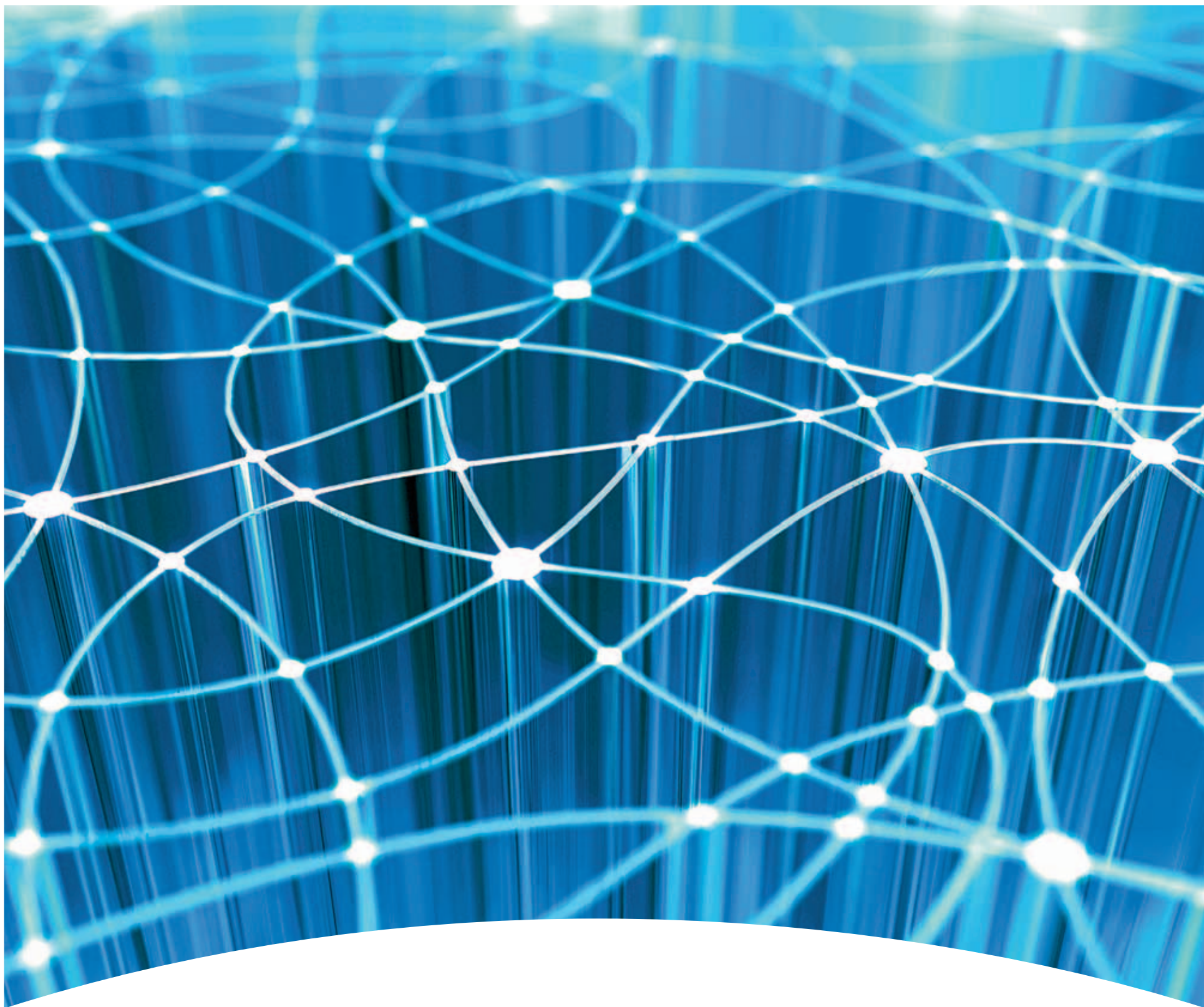
BIZHUB 131F

Litur: Nei
Afköst: 13 bls./mín.
Pappírstærðir: A6-A4
Tengi: USB, Ethernet
Aðgerðir: Ljósritun, prentun,
skönnun, fax og e-mail

BIZHUB 163

Litur: Nei
Afköst: 16 bls./mín.
Pappírstærðir: A6-A3
Tengi: USB, Ethernet
Aðgerðir: Ljósritun, prentun,
skönnun, fax og e-mail

Þegar ekkert má fara úrskeiðis

Skyggfir færir þér hagkvæmni og áreiðanleika í rekstri tölvukerfa

Örugg og skjót þjónusta skiptir öllu máli í rekstri tölvukerfa. Þjónustumiðstöð Skyggfis er mönnum sérfræðingum og opin allan sólarhringinn, alla daga ársins. Fjöldi íslenskra fyrirtækja og stofnana, af öllum stærðum, getur vitnað um öfluga þjónustu Skyggfis. Þeirra á meðal eru Icelandair, Eimskip, Fljótsdals-hérað, Kaffitár og Brimborg. Hafðu samband og fáðu að heyra hvað við getum gert með þér.

Alrekstur

- Engir bakreikningar
- Meira öryggi
- Aukin hagkvæmni

Hagræðing

- Greining og ráðgjöf
- Úrbætur
- Minni kostnaður

Skyggfir sérhæfir sig í rekstri tölvukerfa og lausnum sem auka áreiðanleika, lækka kostnað og bæta eiginleika upplýsingakerfa. Skyggfir býður enn fremur upp á öflugan þjónustu í net- og samskiptalausnum sem auka framleiðni og efla þjónustu fyrirtækja og stofnana.

Alþingi samþykkti uppruna- lega áætlun um *Icesave*

Ætla má að íslensk stjórnvöld hafi upphaflega gert ráð fyrir að ábyrgjast innistæður á Icesave-reikningum. Samt var full-yrst að Íslendingar myndu ekki láta kúga sig til þess. Ingimar Karl Helgason fór yfir málið og komst að því að þótt eignir Landsbankans ytra dugi fyrir öllum skuldbindingum þurfi samt að greiða upp undir hundrað milljarða króna vegna málsins.

Alþingi samþykkti á föstudag þingsályktun sem heimil- ríkisstjórninni að ganga til samninga um Icesave-málið. Forsenda þeirra viðræðna er að Íslendingar ábyrgjast innistæður á reikningum upp að 20.887 evrum á hvern reikning. Málið tengist náið efnahagsaðstoð frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum og ýmsum þjóðum. En sem kunnugt er fékkst sú aðstoð ekki fyrr en Icesave-málinu var landað.

HVAÐ STÓÐ TIL?

Fljótlega eftir bankahrunið varð ljóst að Íslendingar kynnu að þurfa að ábyrgjast innistæður á reikningum í útibúum bankanna erlendis. Glitnir, Kaupþing og Landsbankinn höfðu allir tekið við innlánnum í útibúum erlendis.

Samkvæmt íslenskum lögum, sem byggð eru á tilskipun Evrópusambandsins, er starfræktur sérstakur Tryggingasjóður innstæðueigenda og fjárfesta. Sjóðurinn er sjálfseignarstofnun, en fjármálastofnanir leggja honum til fé, eftir ákveðnum reglum. Eftir því sem næst verður komist eru um nítján milljarðar króna í sjóðunum nú.

Samkvæmt þingskjölum verða innlán í Kaupþingi erlendis greidd upp með eignum bankans. Innlán hjá Glitni þykja lítil, að því er fram kemur í þingskjölum. Eftir standa innlán upp á hundruð milljarða króna á Icesave-reikningum í Landsbanka. Tekið var við innlánnum í útibúum í Bretlandi og Hollandi.

Ellefta október var tilkynnt að Íslendingar og Hollendingar hefðu náð sam-

komulagi um lyktir vegna Icesave-reikninga þar í landi.

„Samkomulagið kveður á um að íslenska ríkið muni bæta hverjum og einum hollenskum innstæðueiganda innstæður að hámarksfjárhæð 20.887 evrur. Hollenska ríkisstjórnin mun veita Íslandi lán til að standa undir þessum greiðslum og hollenski seðlabankinn mun annast afgreiðslu krafna innstæðueigendanna,“ segir í yfirlýsingunni.

LÁTUM EKKI KÚGA OKKUR

Skömmu eftir að tilkynnt var um samkomulagið við Hollendinga, rituðu Stefán Már Stefánsson, prófessor í lögum við Háskóla Íslands, og Lárus Blöndal hæstaréttarlögmaður grein í Morgunblaðið. Hún fékk nokkra umfjöllun en þar færðu þeir meðal annars rök fyrir því að Tryggingasjóðurinn ætti samkvæmt lögum ekki að ábyrgjast hærri upphæðir en væru í honum hverju sinni; ríkið og þar með skattgreiðendur þyrftu ekki að borga.

Í þessu umhverfi voru jafnframt miklar umræður um væntanlega efnahagsaðstoð Alþjóðagjaldeyrissjóðsins og ýmissa þjóða. Það stóð fast; málið var ekki tekið fyrir í stjórn sjóðsins. Þá töldu þrúspurðir ráðamenn að

þau mál tengdust ekki Icesave-málinu.

Sjötta nóvember lýsti Geir H. Haarde, forsætisráðherra, þessu yfir á Alþingi: „Við munum ekki láta kúga okkur í því máli og við munum ekki láta þann svarta blett sem þessir Icesave-reikningar eru verða okkur til trafala.“

STENST ÞAÐ?

Síðar kemur á daginn að Íslendingar gangast undir að ábyrgjast þær innistæður á Icesave-reikningum og öðrum innlánsreikningum í útibúum bankanna erlendis sem eignir duga ekki fyrir. En hvenær varð það ljóst?

Í tillögu til þingsályktunar um lyktir Icesave-málsins, sem Alþingi samþykkti á föstudag, segir: „Íslensk stjórnvöld voru ekki tilbúin til að fallast á að íslenska ríkinu bæri að ábyrgjast greiðslur til innlánsseigenda ef þær færu fram úr því sem Tryggingasjóður innstæðueigenda og fjárfesta gæti staðið

undir af inngreiðslum í sjóðinn.“ Tillögunni var dreift á Alþingi í lok nóvember.

Þriðja nóvember fór utan bréf til Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, sem nefnt er „Letter of intent“. Undir það skrifuðu fyrir Íslands hönd Árne M. Mathiesen fjármálaráðherra og Davíð Oddsson seðlabankastjóri.

Í tólfta lið bréfsins kemur fram að reiknað sé með því að vergar skuldir ríkisins nemi 109 prósentum af landsframleiðslu í lok þessa árs.

Þegar stjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins samþykkti að veita Íslendingum efnahagsaðstoð, meðal annars á þeim grunni að Íslendingar samþykktu að ábyrgjast Icesave-reikningana, var birt skýrsla starfshóps sjóðsins um íslensk efnahagsmál. Þar var meðal annars að finna sundurliðun á vergum skuldum.

Þar var gert ráð fyrir því að

ábyrgðir vegna Icesave-reikninganna yrðu hátt í 50 prósent af vergri landsframleiðslu.

Það virðist því hafa legið fyrir, í síðasta lagi þriðja nóvember, og verið ein meginforsenda fyrir efnahagsaðstoð Alþjóðagjaldeyrissjóðsins og forsenda fyrir mati hans á stöðu efnahagsmála hér og skuldastöðu ríkisins, að ríkið, og þar með skattgreiðendur, myndi ábyrgjast innistæður á Icesave-reikningum Landsbankans.

BRÚTTÓ

Mikil óvissa er enn um hversu háar fjárhæðir ríkið þarf að ábyrgjast vegna Icesave-reikninganna.

Töluverðar upphæðir, jafnvel sem nemur um 1.200 milljörðum króna, eru taldar hafa legið á Icesave-reikningunum.

Enn fremur hafa menn haldið því fram að eignir Landsbankans ytra dugi „vonandi“ fyrir þessum skuldbindingum.

MARS 2008
Seðlabankinn
afléttir bindi-
skyldu vegna
starfsemi í úti-
búum íslenskra
banka erlendis

ÁRAMÓTIN 2007-8
Álitsgjafar Markaðarins
telja Icesave með þremur
bestu viðskiptum ársins 2007

HAUST 2007
Udirmáslána-
kreppan byrjar í
Bandaríkjunum

FEBRÚAR 2008
Seðlabankastjóri
fær alvarlegar
viðvaranir um
fjármögnun
íslenskra banka á
fundi í Lundúnum

1.617 milljarðar

1.400

1.200

1.000

800

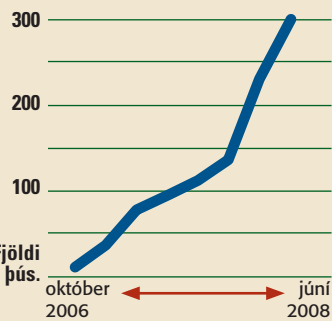
600

400

200

Milljarðar
króna

FJÖLDI ICESAVE- REIKNINGA Í BRET- LANDI OG HOLLANDI

Línan sýnir hvernig innistæður á reikningum í Landsbankanum uxu frá síðari hluta árs 2006 og fram á mitt þetta ár. Innistæður uxu jafnframt sem hlutfall af fjármögnun bankans og voru komnar yfir 60 prósent þegar bankinn féll.

Rétt er að hafa í huga að línan endurspeglar ekki innistæður á Icesave-reikningum eingöngu. Til að mynda var um fjórðungur innlána í bankanum hér á landi. Enn fremur eru innistæður birtar í íslenskum krónum, miðað við það gengi sem stuðst var við í fjórðungsuppgjörum bankans hverju sinni.

Litáða svæðið sýnir þá upphæð af heildarinnstæðunum sem Íslendingar ætla að ábyrgjast. Litbrigðin sýna hugsanleg nettóútgjöld Íslendinga þegar eignum Landsbankans ytra hefur verið komið í verð.

Rauði borðinn á botninum sýnir til samanburðar árlegan kostnað við allt heilbrigðis- og félagskerfið á Íslandi..

31. des. 2006

31. mars 2007

30. júní. 2007

30. sept. 2007

31. des. 2007

31. mars. 2008

30. júní. 2008

AUGLÝSENDUR ATHUGIÐ

TRYGGIÐ YKKAR AUGLÝSINGU PLÁSS Í ÁRAMÓTA
ANNÁL MARKAÐARINS SEM KEMUR ÚT
MIDVIKUDAGINN 31.DESEMBER.

NÁNARI UPPLÝSINGAR VEITIR:
ÖRN GEIRSSON ORN@FRETABLADID.IS Í SÍMA 512 5448

MARKAÐURINN

Geymsluhúsnæði

Vantar þig geymslu?
Þú geymir í gám við geymum gáminn...
...í skemmti eða lengri tíma!

HAFNARHÚSNÆÐI
FLUTNINGATÆNI

Hringhellu 6 - 221 Hafnarfirði
S. 555 2550 - www.hafnarhustnaei.is

www.buslodageymsla.is
Búslóðageymsla Olivers 100 kr á dag hvert bretti. Starfað í yfir 20 ár. S. 567 4046 & 892 2074.

geymslaeitt.is

Til leigu sér geymslubíl 7, 10 og 17 m², og bretti á 2900.- kr stk. Búslóðir, fyrirtæki, iðnaðarmenn. Upphitað og vaktað. S. 564 6500.

geymslur.com

Geymslur frá 3990.- kr á mán. Garðabæ (hjá Ikea) og Reykjavík (Fiskilóð) Upphitað, vaktað & öryggismyndavélar. S. 555 3464

Gisting

Gisting í Kaupmannahöf

Fullbúnaðar lúxus íbúðir í göngufæri frá miðbænum. Nánari uppl. á www.stracta.com eða í s. 822 7303, 891 8612, +4527111038 eða annalija@stracta.com.

Gista.is / S. 694 4314

2ja-3jáhæbergja íbúðir á Akureyri. Uppbúin rúm, Internet, ADSL TV.

Atvinna í boði

Hrói Höttur

Hringbraut 119.

Óskar eftir starfsfólki í afleysingarfyrir jól og áramót. Góð laun í boði fyrir gott fólk. Upplýsingar í síma 844 6292, Eva, eða sendið umsókn á eva@hroi.is

Ókeypis námskeið

Námskeið að verðmæti 50þús. GEFINS í dag. Ný tekjuleið! Námskeiðið fer fram á netinu, www.netvikipti.is

Hörkuduglegur og huggulegur starfskraftur óskast í mótuneyti. Ágæt laun og góður andi. Umsóknir sendast á said@visir.is

Bergen Kallar. Óskum eftir fólki innan Málm og vélsmiði. Einnig verkfræðinga og prentara. Umsóknir sendist til jobb@bemanningssentralen.no

Fundir / Mannfagnaður

Jólafundur Handarinnar

Höndin heldur árlegan jólafund sinn í neðri sal Áskirkju 10. desember klukkan 20.30.

Ása Björk Ólafsdóttir, héraðsprestur í Kjalarnesprófastsdæmi, flytur erindi um glímuna við þakklætið. Rithöfundarnir Sigmundur Erni og Práinn Bertelsson lesa upp úr nýútkomnum bókum sínum og sr. Bjarni Karlsson, prestur í Laugarneskirkju, flytur hugvekj. Kvinnakórinn Glæðurnar syngur nokkur jólalög undir stjórn Arnildar Valgarðsdóttur og að lokum verður fjóldasöngur.

Þá verða veittar tvær viðurkenningar.

Fundarstjóri er Ellert B. Schram alþingismaður.

Kaffi og piparkökur. Allir velkomnir.

Búðu þér til góðar tekjur á Netinu.

Rafrænt námskeið í netviðskiptum fyrir alla sem hafa áhuga á að búa sér til sjálfstæðar tekjur á Netinu.

Skoðuðu <http://kennsla.com> og fáðu allar frekari upplýsingar.

Looking for someone who can make pattern and sew womenswear. Saumakona óskast strax. Katrín 893 0575.

Vantar bílstjóra í Noregi og Svíþjóð og iðnaðarmenn og verkafólk í Noregi. Uppl. í s. 0047 93612668.

Szukamy kontaktów z Polska. Odkryj możliwości biznesu z Herbalife. Informacje przez telefon 863 6523.

Atvinna óskast

Tek að mér Heimilisþríf! 1000 kr á tím, ann, á nokkra lausa daga Upplýsingar veitir Kristján Viggó S: 8206945

Maður um fertugt vantar vinnu, skoðar allt. Er vanur smíðavinnu. Getur byrjað strax. S. 891 9847.

Sjálfstæður smíður getur bætt við sig verkefnum. Uppl. í s. 770 0970.

Viðskiptatækifæri

Vantar þig vinnu? Því ekki að skapa sér vinnu sjálfur. Til sölu lítið fyrirtæki í góðum rekstri í Keflavík. Möguleg yfirtaka á hagstæðu erlendu láni. Ath ymis skipti. S 821 5373 eða villif@gmail.com

Einkamál

Beztu aldurinn!

Kona á besta aldri vill kynnað karlmanni, 55-65 ára. Auglýsing hennar er á Rauða Torginu Stefnumót, s. 905-2000 (símatorg) og 535-9920 (kreditkort), augl.nr. 8309.

29 ára kona

mjög falleg hvar sem á er lítið, sannkölluð gella, vill kynnað karlmanni með tilbreytingu í huga. Auglýsing hennar er á Rauða Torginu Stefnumót, s. 905-2000 (símatorg) og 535-9920 (kreditkort), augl.nr. 8224.

Ný upptaka

Jæja karlmann. Hér er frábær hljóðritun ungrar konu sem er ein með sjálfri sér í alveg makalaust nautnalegri upptöku! Njóttu vel í síma 905-2002 (símatorg) og 535-9930 (kreditkort, ódýrara), upptökunr. 8617.

Tilkynningar

FÉLAGS- OG TRYGGINGAMÁLARÁÐUNEYTIÐ

FRAMKVÆMDASJÓÐUR ALDRAÐRA

Umsóknir um framlög árið 2009

Auglýst er eftir umsóknum um framlög úr Framkvæmdasjóði aldraðra árið 2009.

Framkvæmdasjóður aldraðra starfar samkvæmt ákvæðum laga um málefni aldraðra nr. 125/1999 og reglugerð um sjóðinn nr. 1033/2004. Hlutverk hans er að stuðla að uppbyggingu og efla öldrunarþjónustu um land allt. Samstarfsnefnd um málefni aldraðra fer með stjórn sjóðsins og gerir tillögur til félags- og tryggingarmálaráðherra um úthlutun úr honum.

Heimilt er að veita framlag úr Framkvæmdasjóði aldraðra til eftirtalinnna verkefna:

- Bygginga þjónustumiðstöðva aldraðra og dagvista sem starfræktar eru af sveitarfélögum.
- Bygginga dvalarheimila og sambýla.
- Bygginga hjúkrunarheimila eða hjúkrunarrýma á öldrunarstofnunum í eigu sveitarfélaga, félagsamtaka og einkaaðila.
- Breytinga og endurbóta á húsnæði stofnana sbr. a - c lið. Framlög skal miða við kostnaðaráætlun og mat á nauðsyn.
- Annarra verkefna sem stuðla að uppbyggingu öldrunarþjónustu.

Umsóknarfrestur er til 10. janúar 2009.

Umsóknum skal skila til félags- og tryggingamálaráðuneytisins, Hafnarhúsinu v/Tryggvagötu, 150 Reykjavík, á eyðublöðum sem þar fást. Eyðublöðin má einnig nálgast á vefsíðu ráðuneytisins, www.felagsmalarduneyti.is.

Samstarfsnefnd um málefni aldraðra

Atvinna

Kennara vantar!

Kennara vantar í hlutastarf á vorönn. Kennslugreinar eru spænska og jarðfræði. Áhugasamir sendi upplýsingar um starfsferil og menntun á netfangið ohj@hradbraut.is.

Trúnaði er heitið og öllum verður svarað.

Flensborgarskólinn í Hafnarfirði Framhaldsskólakennarar

Flensborgarskólinn óskar að ráða framhaldsskólakennara í eftirtalin hlutastörf á vorönn 2009.

Fjölmiðlagreinar 40 - 50% starf

Sálfræði 75% starf

Spænska 50% starf

Umsóknarfrestur til 24. desember 2008.

Nánari upplýsingar á www.starfatorg.is og www.flensborg.is

Skólameistari

Norðfjarðarvegur (92) um Norðfjarðargöng, milli Eskifjarðar og Norðfjarðar. Mat á umhverfisáhrifum - athugun Skipulagsstofnunar

Vegagerðin hefur tilkynnt til athugunar Skipulagsstofnunar frummatsskýrslu Norðfjarðarvegur (92) um Norðfjarðargöng, milli Eskifjarðar og Norðfjarðar.

Frummatsskýrslan mun liggja frammi til kynningar frá 10. desember 2008 til 22. janúar 2009 á bæjarskrifstofum Fjarðabyggðar í Neskaupsstað og á Reyðarfirði, á Bókasafni Eskifjarðar og Bókasafni Norðfjarðar. Einnig í Þjóðarþóklöðunni og hjá Skipulagsstofnun, Laugavegi 166, Reykjavík. Frestur almennings til að skila athugasemdum við frummatsskýrsluna er til 22. janúar 2009.

Frummatsskýrslan er aðgengileg á heimasíðu Vegagerðarinnar www.vegagerdin.is. Vegagerðin mun standa fyrir opnu húsi og kynna framvæmdina miðvikudaginn 7. janúar 2009 í Egilsbúð, Neskaupsstað kl. 17 - 19 og fimmtudaginn 8. janúar 2009 í Valhöll, Eskifirði kl. 17 - 19.

Allir hafa rétt til að kynna sér framvæmdina og leggja fram athugasemdir. Athugasemdir skulu vera skriflegar og berast eigi síðar en 22. janúar 2009 til Skipulagsstofnunar, Laugavegi 166, 150 Reykjavík. Þar fást ennfremur nánari upplýsingar um mat á umhverfisáhrifum.

Birt samkvæmt lögum um mat á umhverfisáhrifum, nr. 106/2000 m.s.b.

Skipulagsstofnun

Reykjavíkurborg
Skipulags- og byggingarsvið

Auglýsing um breytingar á deiliskipulagsáætlunum í Reykjavík

Hraunbær 1-99, garðhús

Tillaga að breytingu á skilmálum í deiliskipulagi fyrir Árbæ-Selás vegna lóðanna að Hraunbær 1-99, garðhús.

Í breytingunni felst m.a. að í grein tvö í gildandi skilmálum kemur eftirfarandi viðbót „Auk þess er heimilt að byggja garðstofu allt að 16m² utan byggingareits. Garðstofur skulu vera í suðvesturverk/horni húsanna og má hæð þeirra ekki vera meiri en húss. Leitast skal við að fella garðstofu vel að núverandi húsum”. Nánar um tillöguna vísast til kynningargagna.

Hallar og Hamrahlíðarlönd

Tillaga að breytingu á deiliskipulagi fyrir Halla og Hamrahlíðarlönd, Úlfarsárdal. Í breytingunni felst m.a. að lóð númer 128 við Úlfarsbraut, sem ætluð er fyrir aðstöðu íþróttafélags, færast út fyrir mörk deiliskipulagsins. Samtímis er samliggjandi mörkum deiliskipulags útivistarsvæðis í Úlfarsárdal breytt þannig að áðurnefnd lóð fellur undir deiliskipulag útivistarsvæðisins. Nánar um tillöguna vísast til kynningargagna.

Úlfarsárdalur, útivistarsvæði

Tillaga að breytingu á deiliskipulagi fyrir Úlfarsárdal, útivistarsvæði, vegna stækkunar útivistarsvæðis. Í breytingunni felst m.a. að deiliskipulagssvæðið er stækkað til norðurs og innan þess verða íþróttahús og bílastæði sem áður tilheyrðu deiliskipulagi íbúðarsvæðis. Byggingareitur stækkar og er aðlagður tillögu að íþróttahúsi. Hámarkshæð húss hækkar úr tólf metrum í þrettán og hálfan meter, nýr byggingareitur er gerður fyrir geymslu undir grasmön, áhorfendasvæði á uppbyggðri grasmön verða með þakskýli og flóðlýsing verður með fjórum tuttugu og fjögurra metra háum möstrum. Nánar um tillöguna vísast til kynningargagna.

Tillögurnar liggja frammi í þjónustuveri Reykjavíkurborgar að Borgartúni 12-14, 1. hæð, virka daga kl. 8:20 - 16:15, frá 10. desember 2008 til og með 26. janúar 2009. Einnig má sjá tillögurnar á heimasíðu sviðsins, www.skipbygg.is. Eru þeir sem telja sig eiga hagsmuna að gæta hvattir til að kynna sér tillögurnar. Ábendingum og athugasemdum við tillögurnar skal skila skriflega eða á netfangið skipulag@rvk.is, til skipulags- og byggingarsviðs eigi síðar en 26. janúar 2009. Vinsamlegast notið uppgefið netfang fyrir innsendar athugasemdir með tölvupósti. Þeir sem eigi gera athugasemdir innan tilskilins frests, teljast samþykkja tillögurnar.

Reykjavík, 10. desember 2008
Skipulagsstjóri Reykjavíkur

Fram kom á dögnum í viðtali við Tryggva Þór Herbertsson, fyrrverandi efnahagsráðgjafa forsætisráðherra, að eignir Landsbankans verði tæplega seldar fyrr en eftir þrjú til fjögur ár. Menn segja enda hættu á að mun minna fengist fyrir þær en ella, yrðu þær seldar nú, á brunaútsölu.

Skilanefnd Landsbankans upplýsti fyrir utanríkismálanefnd Alþingis, fyrir helgina, að eignir Landsbankans ytra væru metnar á um 1.000 milljarða króna, að því er fram kemur í álitinu minnihluta nefndarinnar. Þar segir einnig að ríkið þurfi að ábyrgjast 628 milljarða króna, eða sem nemur um hálfri landsframleiðslu.

„Annað sem getur haft áhrif til íþyngingar ábyrgða ríkissjóðs er ef röð forgangskröfuhafa í eigu Landsbankans verður breytt, t.d. með dómi,“ segir í álitinu minnihlutans. Þar er vakin athygli á þeirri staðreynd að fleiri kunni að eiga kröfur í eignir Landsbankans ytra, en innstæðueigendur. Óvíst sé að innstæðueigendur njóti þar forgangs.

NETTÓ

Að minnsta kosti þrenns konar mat á endanlegri ábyrgð Íslandinga vegna reikninganna liggur nú fyrir.

Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn hefur rætt um að brúttófjárbörf íslenska ríkisins vegna reikninganna nemi tæplega hálfri landsframleiðslu. Nettóútgjöld, samkvæmt mati sjóðsins, nemi hins vegar um fimmtingi landsframleiðslu. Það myndi gera um 250 milljarða króna. Það er sú upphæð höfuðstóls sem greiða þyrfti, ef eignir Landsbankans úti duga fyrir öðru.

Tryggvi Þór Herbertsson gerir ráð fyrir að 423 milljarðar gætu fengist fyrir eignirnar, eða um 60 prósent af virði þeirra. Eftir standa þá um 200 milljarðar sem íslensk þjóð þyrfti að greiða úr eigin vasa.

Meirihluti utanríkismálanefndar Alþingis gerir ráð fyrir því, á grundvelli upplýsinga frá skilanefnd, að nettókostnaðurinn verði um 150 milljarðar króna.

Enn fremur sé gert ráð fyrir að eignir verði ekki seldar að svo stöddu heldur er „gert ráð fyrir að eignirnar verði varðveittar í gamla Landsbankanum í u.þ.b. þrjú ár“.

HVAÐ ÞÝÐIR ÞETTA FYRIR MIG?

Hugsanlegt er að aukinn kostnaður vegna aukinna skuldbindinga verði greiddur með sköttum og skertri opinberri þjónustu. Þegar heyrast fregnir af

uppsögnum grunnskólakennara. Hins vegar er endurskoðað fjárlagafrumvarp næsta árs ekki komið fram. Ætla má að þar sé að finna vísbendingar um hvernig Icesave-reikningurinn hittir hvern og einn fyrir.

Endurskoðað frumvarp er nú hjá ríkisstjórninni og hefur fjárlaganefnd þingsins ekki fengið það í hendur þegar þetta er skrifað.

Þar verða væntanlega upplýsingar um upphæð erlendra lána og áætlun um hvernig og hvenær þeim kostnaði verður mætt.

ÚT Á NÚLLI EÐA TUGUM MILLJARÐA?

Í meirihlutaálitinu utanríkismálanefndar segir að sá möguleiki sé fyrir hendi að „eignir Landsbankans dugi fyrir forgangskröfum þannig að ekkert falli á ríkissjóð“.

En enda þótt eignir Landsbankans dugi, þegar upp er staðið, þarf samt að taka lán fyrir líklega um 600 milljörðum króna, 623 heldur fyrsti minnihluti utanríkismálanefndar. Lán eru ekki gefins.

Samkvæmt heimildum Markaðarins verða vextir af lánum Hollendinga og Breta til að borga fyrir Icesave á bilinu fjögur til fimm prósent.

Rétt er að halda því til haga að útreikningurinn er grófur, en sé gert ráð fyrir að upphæð á borð við 600 milljarða beri þessa vexti í þrjú ár, áður en eignirnar koma fyrir, má ætla að vaxtakostnaður vegna þessa nemi hátt í hundrað milljörðum króna.

Kostnaður íslensks almennings og fyrirtækja vegna Icesave-reikninganna getur því numið um 350 milljörðum, miðað við mat Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, og fjármagnskostnaðurinn um 300 milljörðum króna, miðað við mat Tryggva Þórs, eða 250 milljörðum króna, miðað við mat meiri hluta utanríkismálanefndar.

DRÁPSKLYFJAR

Annar minnihluti utanríkismálanefndar ræddi um að ábyrgðir vegna innistæðna í erlendum útibúum myndu valda „þjóðarbúinu og skattgreiðendum komandi ára og jafnvel áratuga ómældum skaða“.

Pétur Blöndal, þingmaður Sjálfstæðisflokksins og formaður efnahags- og skattanefndar Alþingis, hafði áður sagt í samtali við Markaðinn, að hann myndi ekki greiða því atkvæði að leggja drápsklyfjar á íslenska þjóð.

Hann stóð við það.

Heilræði Schraders eiga sérstakt erindi nú

Þýskættaður Bandaríkjamaður að nafni George H. F. Schrader eyddi hér síðustu þremur árum ævi sinnar áður en hann fyrirfór sér árið 1915, aðeins 57 ára gamall. Schrader bjó á Akureyri og sinnti margvíslegu menningar- og uppbyggingarstarfi. Hann skrifaði bók um hesta og aðra þar sem hann deildi fróðleik sínum úr heimi viðskiptanna í Bandaríkjunum. Sú bók heitir „Heilræði fyrir unga menn í verzlun og viðskiftum“ og er nýkomin út í þriðju útgáfu.

Ásgeir Jónsson, forstöðumaður greiningardeildar Kaupþings, skrifar nýjan inngang við þriðju útgáfu heilræðanna, en hann annast endurútgáfuna nú, sem og 2003 áður. Sú er uppseld, sem og frumútgáfan frá 1913. Texta bókar Schraders þýddi Steingrímur Matthíasson læknir, sonur Matthíasar Jochums-sonar þjóðskálds.

Heilræðin eru um margt merkilegur vitnisburður um þankagang í verslun og viðskiptum á þessum tíma. „Einnig má líta á heilræði Schraders sem sönnun fyrir því að árangur í frjálsri samkeppni byggist ekki á frumskógarlögum heldur dugnaði, forsjálni og trausti,“ skrifar Ásgeir í inngangi bókarinnar. Þar gerir hann tilraun til að svipta hulunni af þessum dularfulla útlendingi. En eftir

fall bankanna í haust lagðist Ásgeir í ítarlega rannsóknarvinnu og fann nýjar heimildir um Schrader.

„Ég lagðist yfir allt sem kom út á prenti fyrir norðan í leit að rituðum heimildum,“ segir Ásgeir, sem einnig fann upplýsingar utan landsteinanna sem ekki hafa áður komið fram. Hann segir heilræðin eina helstu perlu íslenskra viðskiptabókmennta.

Áður en Schrader birtist hér skyndilega árið 1912 hafði starfað á verðbréfamarkaðinum á Wall Street í 35 ár og

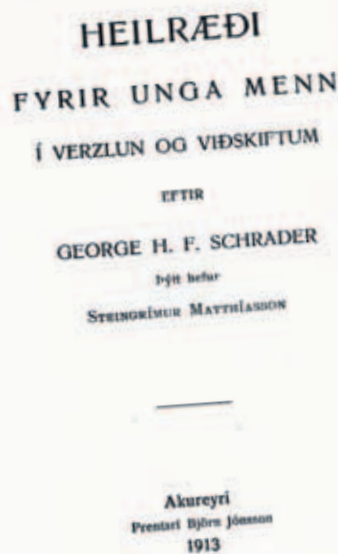

ÁSGEIR JÓNSSON

stórefnast, en hingað kom hann frá Englandi. Þá þegar er hann talinn hafa verið haldinn einhverjum hrönnunarsjúkdómi, sem farinn var að herja verulega á hann undir það síðasta.

Sem dæmi um heilræði Schraders má ef til vill grípa niður í inngangi kaflans um peninga. „Borgaðu skuldir þínar á réttum tíma ef þú getur. Haltu aldrei peningum fyrir viðskiftavini þínum, því peningarnir eru hans, meðan þú ekki hefur greitt skuldir þínar. Skilvís borgun tryggir greið viðskifti og gott lánstraust. Sein borgun vekur tortrygni og óánægju,“ segir þar og undir almennu heilræðum er eftirfarandi, sem átt gæti heima í hvaða samningatæknikennslubók sem er: „Þegar þú átt í ágreiningi, sem þú vilt lagfæra, settu þig í spor þess manns, sem þú átt í ágreiningi við, og reyndu að hugleiða málið frá hans sjónarmiði, mætt honum síðan miðja vegu.“

- óká

RITID MERKA Í nýjum inngangi kemur fram að margt er líkt með viðskiptaumhverfinu fyrir fyrsta stríð og því sem heimurinn hefur búið við síðustu ár.

Melódíur minninganna

Jón Kr. Ólafsson söngvari frá Bíldudal segir frá lífshlaupi sínu

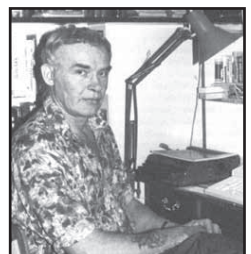
Jón Kr. Ólafsson á Bíldudal er merkisberi alþýðunnar á listasviðinu. Hann fékk tónlistargáfu og listhneigð í vöggugjöf. Þessar gáfur hefur hann varðveitt og þroskað af stakri trúmennsku.

Jón Kr. hefur verið trúr heimahögunum alla tíð og lagt drjúga hönd á margt sem komið hefur samfélaginu til góða.

Söngurinn hefur ætíð átt hug hans og verið í senn dægurstytting og hrein ástríða. Mér segir svo hugur að þegar nafn Bíldudals ber á góma í framtíðinni eigi margir eftir að tengja staðinn við nafn Jóns Kr. Ólafssonar og félaga hans í hljómsveitinni Facon, sem stimpluðu nafn Bíldudals rækilega inn á tónlistarkortið á síðari hluta 20. aldar.

Jónatan Garðarsson

Hafliði Magnússon alþýðulistamaður við ritvélina heima á Bíldudal á árum áður.

Miðlað af reynslu Svía

„Lærdómur Svía af fjármálakreppu tíunda áratugarins – byrðunum dreift og nýjar vonir vaktar,“ nefnist fyrirlestur sem Göran Persson fyrrverandi forsætisráðherra Svíþjóðar, heldur í hátíðasal Háskóla Íslands klukkan 12 í dag. Fundurinn er í boði Samtaka fjárfesta og Viðskiptafræðideildar Háskólans.

Svía gengu í gegnum miklar efnahagsþrengingar á tíunda áratug síðustu aldar. Þær sneru meðal annars að bönkunum og sænsku fjármálakerfi, sem gekk í gegnum verulega uppstokkun í kjölfar erfiðleikanna. Á þessum tíma gegndi Göran Persson starfi fjármálaráðherra Svía og ætlar nú að miðla hér af reynslu sinni og Svía í þessum efnum. Aðgangur að fyrirlestrinum er heimill meðan húsrúm leyfir.

- óká

GÖRAN PERSSON Göran var forsætisráðherra Svía frá 1996 til 2006 og var forseti Evrópuráðsins árið 2001. Á tíunda áratugnum var gegndi hann embættum fjármála- og skólaráðherra.

NORDICPHOTOS/AFP

Vestfirská forlagið

Upp með Vestfirði!

Pantanir: 456-8181 - jons@snerpa.is

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkid...

Hugað er að valkostum til framtíðar. Flokkar móta stefnu sína í Evrópumálum. Á meðan er beðið.

Tíminn nýtist til að undirbúa kosningar

Óli Kristján Ármannsson

Slökkviliðsstarfi á vegum ríkisins er lokið að mestu og brunavaktin tekin við. Bankarnir hafa verið teknir yfir og búið að koma á gjaldeyrishöftum sem verja krónuna frekara falli í bili. Við tekur einkennilegt tómarúm þar sem algjör óvissa virðist ríkja um hvaða stefnu skuli taka til framtíðar hjá þjóðinni. Ljóst er að ríkisstjórnarflokkarnir eru ekki á einu máli í þeim efnum. Þá hafa vaknað spurningar um pólitíska framtíðarsýn bankastjórnar Seðlabankans, hversu einkennilega sem það kann að hljóma.

Eins og málum er komið þá hefur þjóðin ekki nema takmarkaðan umbóttunartíma. Þótt haftakrónan dafni þá skaða viðvarandi gjaldreyrshöft viðskiptalíf þjóðarinnar. Þá er ljóst að ekki verður áfram búið við þá togstreitu sem fyrir hendi er í samskiptum ríkisstjórnar við Seðlabanka Íslands.

Umræðan um hvaða framtíð þjóðarbúinu er búið kristallast í umræðum um framtíðarskipan gjaldeyrismála hér. Öllum má ljóst vera að krónan er og hefur verið baggi á þjóðinni. Tal um að hún hafi verið nauðsynleg til að auka sveigjanleika í hagkerfinu virðist annað hvort ranghugmyndir eða skrök. Gjaldmiðillinn hefur sjálfur verið uppsetta óstöðugleika. Þá liggur fyrir að skortur á baklandi og getuleysi ríkisins, með þennan gjaldmiðil, til að standa að baki fjármálakerfi landsins er ástæða hruns þess. Árum saman hefur verið bent á að krónan og andvaraleysi í að byggja hér upp gjaldeyrissvaraförða væri fjármálastöðugleika hér hættulegur. Stjórn-málamenn létu hjá líða að bregðast við og þeir sem stýrðu bönkunum höfðu ekki vit á að tempra vöxt þeirra í takt við skort á baklandi, eða flytja starfsemi þeirra til annarra landa.

Æ fleiri virðast gera sér grein fyrir að dagar krónunnar séu taldir. Spurningin er bara hvað við tekur. Vera má að einhliða upptaka annars gjaldmiðils sé valkostur og andlát krónunnar beri þá brátt að. Í þeirri leið felst þó algjör uppgjöf og ósigur þeirra sem hér hafa stýrt peningamálum. Einhliða upptaka er tæplega til þess fallin að auka traust á stjórnvöldum enda ekki leystur nema hluti þess vanda sem falist hefur í notkun krónunnar. Baklandið heima fyrir er eftir sem áður veikt og hér yrði að byggja upp gifurlegan gjaldeyrissforða. Þá þyrfti að velja rétta gjaldmiðilinn. Ljóst er að mikil áhætta fylgir Bandaríkjadal, hvers framtíð er óljós, og með einhliða evrupptöku kann að vera stefnt í vöð samstarfi við okkar helstu markaðslönd. Þá væri dýr snúningur að þurfa að taka aftur upp krónu til þess eins að geta hafið viðræður um Evrópusambandsaðild.

Hin leiðin er að lýsa þegar yfir að stefnt sé á aðild að Evrópusambandinu og upptöku evru í framhaldinu. Landið fengi þá stuðning í mótuðu regluverki sambandsins og bakland hjá Seðlabanka Evrópu sem efla myndi traust á hagstjórn hér og á krónuna þar til henni yrði skipt út fyrir evru.

Vilji stjórnvaldaflokkar landsins er hins vegar í sumum tilvikum á reiki í þessum efnum og tæpast tími til að bíða á meðan þeir flokkar sem í vandræðum eru með þessi mál vinna úr sínum innanmeinum. Ef hins vegar þjóðinni er gert að bíða á meðan flokkar gera upp hug sinn varðandi Evrópumál þá er allt eins ráð að nota þennan tíma til gagns og undirbúa kosningar um leið. Eðlilegast og lýðræðislegast væri þá að stefna að kosningum strax í febrúar eða mars og knýja fram skýrar línur og valkosti. Um leið gæti átt sér stað ákveðin hreinsun þar sem ráðamenn svara fyrir gjörðir sínar á kjörstað.

bjorn.ingi@markadurinn.is | ingimar@markadurinn.is | jonab@markadurinn.is | olikr@markadurinn.is

Krakkajól Jólaölög
Jólasögur
Jólamatur Jólafréttir
jol.is

Markaðsstjórar athugið!

ORD Í BELG

Guðmundur Arnar Guðmundsson markaðsstjóri

ráða getur það hjálpað fyrirtæki eitthvað til skamms tíma en hefur varanleg áhrif á ímynd vörumerkis til langs tíma. Með því er átt við að það festist í að vera „ódyrt“ í hugum fólks. Þegar vöxtur hefst að nýju er ekki svo auðvelt að hörfa frá því að vera ódyrasti díllinn í bænum með litla álagningu í að standa fyrir gæði og vera með viðunandi álagningu.

NAUÐSYN FORGANGSRÖÐUNAR

Nú reynir á fyrirtæki að vera skapandi, fókusera á gæði og vernda ímynd vörumerkja. Verð skiptir að sjálfsögðu máli í árferði eins og nú en það gerir virði ekki síður.

Það er alveg hægt að auka virði án þess að lækka verð á vörunni sjálfri líkt og BMW gerði. Framleiðendur Poland Spring-drykkjarvatnsins sáu fram á að þurfa að skera mikið niður í einni kreppunni. Þeir gripu þá til þess ráðs að skipta um umbúðir. Þeir fóru yfir í mun ódyrari og minni umbúðir sem voru jafnframt umhverfisvænar. Með því að gera út á umhverfisþáttinn í þessum breytingum tókst fyrirtækinu að styrkja ímyndina, lækka kostnað og ýta undir sölu.

Minna fjármagn til markaðsmála þarf ekki að þýða minna áreiti í niðursveiflu. Auglýsingaplássin eru nú ódyrari því eftirspurn eftir plássunum hefur dregist mikið saman. Færri auglýsingar þýða enn fremur minni samkeppni um athygli og miðlar eru opnari fyrir frumlegri notkun á auglýsingaplássum. Nú þarf að forgangsraða, vera með markhópin sinn á kristaltæru og velja þá miðla sem reynast árangursríkastir.

Kostanir hjá íslenskum fyrirtækjum er sá málaflokkur sem sennilega mest er hægt að taka til í. Markaðsleg sjónarmið ráða þar sjaldan ferðinni og mælingar eru sjaldgæfar. Flest fyrirtæki hafa því ekki hugmynd um hver raunabati kostananna er. Leyndur kostnaður við þær er líka mikill. Þegar kostunin sjálf er frágengin er ótalinn sá kostnaður sem fer í hönnun á markaðsefni og framleiðslu ásamt tíma frá markaðsdeild.

ORDSKÝRINGIN

Trúnaðarupplýsingar

Trúnaðarupplýsingar fara stundum víðar en upphaflega var ætlað og rata stundum á síður dagblaða og í aðra fjölmiðla.

Trúnaðarupplýsingar hafa hins vegar skilgreinda merkingu þegar kemur að viðskiptum í kauphöll. Þá teljast til slíkra upplýsinga hverjar þær upplýsingar um útgefanda verðbréfa, verðbréfin sjálf eða önnur atriði sem ekki hafa verið gerð opinber en eru um leið líkleg til að hafa áhrif á markaðsverð verðbréfanna ef opinber væru.

„Upplýsingar teljast opinberar þegar þeim hefur verið miðlað á verðbréfamarkaðinum með opinberum og viðurkenndum hætti. Tilkynningar til kauphalla og skipulegra tilboðsmarkaða teljast opinberar þegar þeim hefur verið miðlað þaðan, sbr. lög um starfsemi kauphalla og skipulegra tilboðsmarkaða,“ segir í orðskýringum á vef greiningardeildar Kaupþings.

JÓLAÚTSALA

ALLT AÐ 40% AFSLÁTTUR

GÆÐA
AMERÍSK
HÚSGÖGN Á
SANNKÖLLUÐU
JÓLAVERÐI

ÍSLENSK EÐALHÚSGÖGN

Við sérsmíðum
íslenska hornsófa,
tungusófa og sófasett
eftir máli. Við bjóðum
einnig mikið úrval
af áklæðum.

40%
afsláttur

NEW YORK BORÐSTOFUSTÓLAR

Nú bjóðum við þessa vinsælu borðstofustóla á 40% afslætti.
Þetta tilboð stendur aðeins fram að jólum.

kr. 9.540.-

Verð áður kr.15.900.-

**KOMDU VIÐ HJÁ OKKUR OG SKOÐAÐU
ÚRVALIÐ - VIÐ ERUM Í JÓLASKAPI**

SETT

SETT EHF • ASKALIND 2A • 201 KÓPAVOGUR
SÍMI: 534 1400 • FAX: 554 2453 • WWW.SETT.IS

OPNUNARTÍMI: MÁNUDAGA TIL FÖSTUDAGA 11:00 - 18:00
LAUGARDAGA 11:00 -16:00 • SUNNUDAGA LOKAÐ

BANKAHÓLFID

Flókin heimur

Kauphöllin, sem innanbúðar nefnist NASDAQ OMX Kauphöll, hefur formlega svipt hulunni af nýrri vefsíðu. Reyndar er talað um „nýjan vefheim“. Gamla síðan var ágæt sem slík. Eftir kaup norrænu kauphallarsamtæðunnar OMX á Kauphöllinni breyttist sviðið umtalsvert enda opnaðist þar gluggi út í stór- an heim. Vefheimurinn, eins og Kauphöllin kys að kalla síðuna, varð eftir því flókin og illskilj- anleg. Byrjendur fótuðu sig þar illa í upphafi. En líkt og ung- barna er síður náðu þeir fótfestu í tímans rás. Illkvittum varð á orði í vikunni að með nýjum „heimi“ Kauphallarinnar væri sem fótunum hefði verið kipt undan honum. Verði hann nú að kalla eftir upplýsingum úr Kauphöllinni til að fóta sig í nýjum og breyttum heimi.

Bændur og ESB

Bændasamtökin boða til fund- ar í kvöld, auðvitað í Sunnusal Bændahallarinnar, þar sem ræða á íslenskan landbúnað og Evrópusambandið. Einhverjir kynnu að halda að þar með sé einhver hugarfarsbreyting að verða hjá bændum, sem margir hafa verið andsnúnir aðild að Evrópusambandinu, en þeir hinir sömu ættu að kynna sér aug- lýsingu fundarins aðeins betur. Frummælendinn er nefnilega enginn annar en Smedshaug frá Noregi, sérfræðingur norsku bændasamtakanna sem ætlar að fjalla um ástæður þess að norskir bændur telja sig betur setta utan sambandsins. Önnur sjónarmið verða auðvitað ekki á dagskrá; enginn mun fjalla um aðstæður bænda í Svíþjóð, Finnlandi, Danmörku og fleiri löndum innan ESB. Var engin leið að hugsa aðeins út fyrir rammann?

Svangur spámaður

Það fór lítið fyrir spádómum um stöðu og horfur á Nýja-Íslandi í erindi Jóns Daníelssonar, dós- ents í fjármálum við LSE, í hádegiserindi hans hjá Félagi viðskipta- og hagfræðinga á föstudag. Ástæðan var ein- föld. „Ég vil ekki spá fyrir um neitt. Síðast þegar ég spáði um eitthvað var ég í sumarvinnu í Seðlabankanum fyrir um tut-ugu árum,“ sagði dósentinn og benti fundargestum á að almennt væru efnahagsspár taldar rang- ar. Reyndar verður að taka með í reikninginn að á sama tíma og Jón steig í pontu var matur fram- reiddur. Kjúklingurinn kólnaði fyrir augum hans og má því vera að þessar krefjandi aðstæður hafi kallað á styttra erindi en ella.

560 manns voru í þeim hópi sem lenti í hóp- uppsögnum í nóvembermánuði samkvæmt tölum Vinnuálastofnunar. Tólf tilkynningar bárust um slíkar uppsagnir á mánuðinum.

6 prósent er meðallækkun íslensks brennivíns í versl- unum ÁTVR að undanfögnu. Eldurís, Tindavodki og skotdrykkimír Opal og Tópas hafa lækkað um rúm 4 prósent.

2.302 milljarðar var hrein skuldastaða þjóðarþúsins við útlönd í lok þriðja ársfjórðungs- samkvæmt bráða- birgðayfirliti Seðlabanka Íslands.

Samtök fjárfesta í samstarfi við viðskiptafræðideild HÍ Miðvikudaginn 10. desember kl. 12.00 Hátíðasalur Háskóla Íslands

Göran Persson

Lærdómur Svía af fjármálakreppu tíunda áratugarins – byrðunum dreift og nýjar vonir vaktar

Göran Persson var forsætisráðherra Svíþjóðar frá 1996 til 2006.

Þegar Svíþjóð fór með forsæti í Evrópusambandinu var Göran Persson jafnframt forseti ráðherraráðsins. Göran Persson var fjármálaráðherra á tímum bankakreppu í Svíþjóð.

Göran Persson hefur mikla reynslu í alþjóðastjórn málum sem og málefnum Evrópusambandsins og málefnum tengdum loftslagsbreytingum og ekki síst þeim ógnum sem steðja að velferðarsamfélaginu nú um stundir.

Allir velkomnir. Aðgangur ókeypis.

Samtök
fjárfesta

VIÐSKIPTAFRÆÐIDEILD
HÁSKÓLA ÍSLANDS
www.vidskipti.hi.is

